

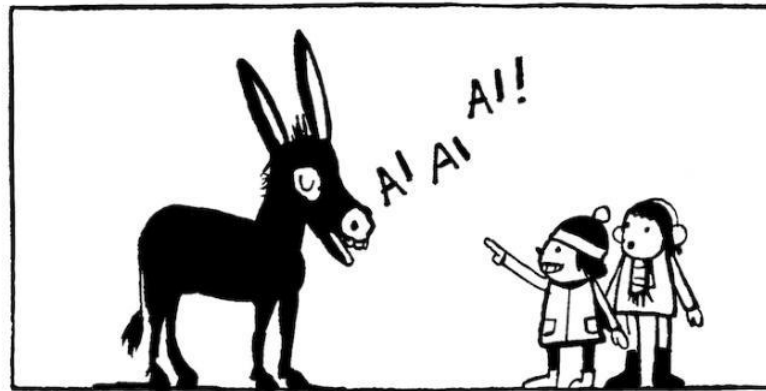
Moet je kinderen waarschuwen voor AI? 'Ouders kunnen prima uitleggen dat je in een bubbel terechtkomt'

Anna van den Breemer

schrijft voor de Volkskrant over grote en kleine
levensvragen.

21 januari 2025, 10:33

Claudie de Cleen

Van maaltijden en vakantiebestemmingen tot activiteiten met de kinderen: *New York Times*-journalist [Kashmir Hill](#) besteedde [een week lang](#) al haar beslissingen uit aan AI. Haar dochters deden mee en vonden vooral de spraakassistent van ChatGPT leuk. 'Mijn 4-jarige vroeg: waarom hebben bomen bladeren? Waarom vliegen vogels? Waarom hebben computers schermen? ChatGPT zegt nooit: 'Ik ben het zat om je vragen te beantwoorden', zoals een ouder zou doen', aldus Hill [in de podcast Hard Fork](#). Dat roept de vraag op: hoe geef je voorlichting aan je kind over generatieve kunstmatige intelligentie?

Dit zeggen de deskundigen

De meeste kinderen komen al dagelijks in contact met AI. Denk bijvoorbeeld aan series en muziek die ze krijgen aangeraden op Netflix Kids en Spotify of de gezichtsherkenning op de smartphone van hun ouders.

De kijktips van Netflix vormen een goede aanleiding voor een gesprek, vindt journalist Laurens Vreekamp, auteur van het boek *The Art of AI*. 'Mijn 8-jarige dochter krijgt altijd aanbevelingen voor eenhoorns en meisjeshelden. Dan kun je vragen: hoe weet de televisie dat jij daarvan houdt? Wat vind je ervan dat die programma's voor jou worden bepaald?' Ouders kunnen prima uitleggen dat je qua smaak zo in een bubbel terechtkomt.

Uit een representatief onderzoek van de Universiteit Twente onder 374 kinderen (4-16 jaar) blijkt dat jongeren best kritisch zijn waarvoor ze AI willen inzetten. Zo'n 55 procent van de kinderen gaf aan wel geholpen te willen worden door een robotverkoper in winkels, 41 procent zei van niet. Een robothuisarts vinden de meeste kinderen een slecht idee: 61 procent, tegenover 35 procent die dat wél ziet zitten.

Waarschuwen voor de gevaren of wijzen op de kansen van AI? Er is een middenweg, zegt Bas Hummel, leerkracht digitale geletterdheid op basisschool de Brederoschool in Groningen. 'Stimuleer een positief kritische houding door op een nuchtere manier over AI te praten.' Dat demystificeren past hij zelf ook toe tijdens zijn lessen. 'AI wordt soms gezien als iets magisch of menselijks, terwijl het niks meer is dan een heleboel data, kabels, stroom en rekenkracht.'

Zo pak je het aan

Leg uit dat er een onderscheid bestaat tussen 'gewone' AI en generatieve AI, die zelf iets kan maken, bijvoorbeeld tekst, audio en video. Een van de bekendste tools is de chatbot ChatGPT. 'Het is handig als kinderen begrijpen dat deze chatbot een taalmodel is dat weliswaar goed in staat is om taal te genereren, maar dat de informatie niet altijd klopt', zegt Hummel.

‘Het antwoord is gebaseerd op alles wat er op internet heeft gestaan’, vult Vreekamp aan. ‘Wanneer je vraagt: noem eens een hond, dan zal de spraakassistent sneller een labrador noemen dan een Ierse setter.’

Experts raden af om jonge kinderen zelfstandig met ChatGPT te laten experimenteren. De richtlijn is een leeftijdsgrens aan te houden van 13 jaar.

Benadruk dat ze geen persoonlijke of privacygevoelige gegevens moeten delen met generatieve AI. Vreekamp: ‘Vergelijk het met een dagboek. Dan ben je ook kritisch wie je laat meelezen.’

Kennis is één ding, het toepassen een ander. In [een essay voor Unicef](#) beschrijft Esther Rozendaal, hoogleraar digitale weerbaarheid en veerkracht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, hoe belangrijk het is om een ‘stop-en-denk-mentaliteit’ aan te moedigen. ‘Het gaat erom dat kinderen leren om hun impulsieve reacties tijdens mediagebruik te weerstaan en dat ze vragen stellen bij wat ze zien’, zegt Vreekamp.

Ouders hoeven AI niet steeds in een ‘Big Brother is watching you’-daglicht te stellen. [Uit onderzoek blijkt](#) namelijk dat voorlichting beter aankomt als ouders zich niet oordelend opstellen, maar ondersteunend.